

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор університету, голова вченої ради,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
із спеціальності **D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**
галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**

РОЗРОБНИКИ:

Доцент кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку, кандидат
економічних наук, доцент
26 серпня 2025 року

Вадим ПУХАЛЬСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку
26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка
26 серпня 2025 року

Алла КРУШИНСЬКА

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
27 серпня 2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
27 серпня 2025 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 4
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Аудиторні заняття	– 7
4.2. Самостійна робота студентів	– 7
5. Методи навчання та контролю	– 7
6. Схема нарахування балів	– 8
7. Рекомендовані джерел	– 8
7.1. Основні джерела	– 8
7.2. Допоміжні джерела	– 9
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 9

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	– D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва
5. Тип дисципліни	– вибіркова
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,0/90
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– Бухгалтерський облік, Фінансовий облік і аудит, Фінансова звітність
2) супутні дисципліни	– Фінансовий аналіз
3) наступні дисципліни	– -
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в професійній сфері. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
--	--

	<p>ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК 06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 07. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.</p> <p>СК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>
<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР 08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.</p> <p>ПР 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Організація обліку суб'єктів малого підприємництва

Поняття, роль та місце малих підприємств в економіці України. Нормативно-законодавче регулювання обліку на малих підприємствах.

Визначення суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва. Критерії віднесення юридичних та фізичних осіб до суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва. Порядок державної реєстрації суб'єктів малого підприємництва в Україні. Організація обліку на малих підприємствах. Застосування простої і спрощеної форм бухгалтерського обліку.

Тема 2. Облік активів суб'єктів малого підприємництва

Документальне оформлення грошових коштів, їх еквівалентів і грошових документів суб'єктами малого підприємництва. Організація обліку та відображення операцій з грошовими коштами із застосуванням загального та спрощеного Планів рахунків. Порядок відображення інформації про операції з грошовими коштами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва.

Документальне оформлення операцій з надходження, переміщення, переоцінки, амортизації та вибуття основних засобів на малих підприємствах. Синтетичний та аналітичний облік руху основних засобів у суб'єктів малого підприємництва.

Поняття та класифікація запасів, що використовуються суб'єктами малого підприємництва. Види оцінки, що застосовуються суб'єктами малого підприємництва при обліку надходження та вибуття запасів. Організація документування операцій з запасами на підприємствах малого бізнесу. Порядок відображення операцій з запасами із застосуванням загального та спрощеного Плану рахунків.

Документальне оформлення операцій суб'єкта малого підприємництва за розрахунками з дебіторами. Організація обліку та відображення операцій за розрахунками з дебіторами із застосуванням загального та спрощеного Планів рахунків. Узагальнення інформації про розрахунки з дебіторами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва.

Тема 3. Облік капіталу та зобов'язань на малих підприємствах

Облік капіталу на малих підприємствах. Особливості обліку власного капіталу на малих підприємствах.

Суть, значення і класифікація зобов'язань суб'єктів малого підприємництва. Порядок документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань суб'єктів малого підприємництва за кредитами банків. Порядок розрахунків, документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань суб'єктів малого підприємництва перед постачальниками і підрядниками. Облік заробітної плати суб'єктів малого бізнесу.

Тема 4. Облік витрат, доходів та фінансових результатів

Суть і класифікація витрат суб'єктів малого підприємництва. Умови визнання витрат відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати». Види витрат суб'єктів малого підприємництва. Облік витрат та готової продукції на малих підприємствах.

Суть і класифікація доходів суб'єктів малого підприємництва. Умови визнання доходів відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід». Особливості документування операцій з виникнення доходів у суб'єктів малого підприємництва. Облік доходів на підприємствах малого бізнесу.

Порядок формування, фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Порядок розподілу й використання прибутку на малих підприємствах.

Тема 5. Звітність суб'єктів малого підприємництва

Суть та призначення компонентів звітності суб'єктів малого підприємництва. Законодавчі та нормативні документи, що регламентують порядок формування фінансових звітів суб'єктів малого підприємництва. Зміст та структура фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Формування балансу та звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва. Порядок подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Аналітичні можливості звітності малого підприємництва.

Тема 6. Порядок складання та подання звітності мікропідприємствами

Суть внесених змін у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Перелік суб'єктів, які складають і подають Фінансовий звіт

мікропідприємств. Фінансова звітність мікропідприємств: форми, строки і порядок подання. Формування показників у фінансовій звітності мікропідприємств.

Тема 7. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Порядок та умови переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Ставки оподаткування та порядок визначення доходу для платників єдиного податку. Облік податку на додану вартість для малих підприємств. Порядок сплати податку, облік та звітність платників єдиного податку.

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота

4.3.1. До засобів оволодіння матеріалом дисципліни належить самостійна робота студента тобто придбання необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових занять. Під час самостійної роботи студенти використовують і опрацьовують нормативно-законодавчі акти, які регулюють облік і звітність суб'єктів малого підприємництва, навчальну літературу, а також тексти лекцій. Специфічною формою навчальної самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування ситуацій та їх аналізу, написання рефератів. Індивідуальні завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

4.3.2. Самостійна робота студентів оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для такого виду робіт.

5. Методи навчання та контролю

Під час проведення лекційних занять застосовуються такі словесні методи навчання як:

- лекція, яка проводиться у традиційній формі так із застосуванням ілюстративного матеріалу;

- бесіда в ході якої викладач за допомогою вдало поставлених питань спонукає студентів відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу;

- пояснення - словесне тлумачення понять, явищ, термінів, принципів дій, тощо.

Під час проведення семінарських занять застосовуються практичні методи навчання, а саме:

- дискусійне обговорення проблемних питань;

- розв'язування ситуаційних завдань та вирішення тестових завдань;

- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне та письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку в усній формі та письмовій з розв'язуванням задач і вирішення тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Податковий кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. Господарський кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01#Text>.
5. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0422201-03#Text>
Верига Ю.А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навч. посіб. – Київ: ЦНЛ, 2017. – 264 с.
6. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. ПП «Формат – А», Рівне, 2020. 200с.

7. Маргасова В.Г., Акименко О.Ю. Облік на підприємствах малого бізнесу. Конспект лекцій для студентів спеціальностей -Облік і оподаткування всіх форм навчання. – Чернігів: ЧНТУ, 2018. – 121 с.
8. Марчук У.О., Гуцаленко Л.В., Мельянкova Л.В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: навчальний посібник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. – 390 с.
9. Хом'як Р.Л., Сажинець С.Й, Ольшанська М.В. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навч. посіб. – Київ: Вища освіта в Україні, 2018. – 254 с.
10. Пухальський В.В. Облік контрольованих операцій в Україні. Наукові перспективи. № 12 (54) 2024. с. 848-856. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12\(54\)-848-856](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12(54)-848-856)
11. Пухальський В.В. Практичне застосування принципів податкового законодавства у податковому контролі. Herald of Khmelnytsky National University. № 3 (2) 2025. Том 342 с. 78-82. (<https://herald.khmnpu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1918>) DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(2\)-12](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(2)-12)
12. Пухальський В.В. Сучасні підходи до аудиту фінансової звітності. Економічний дискус. 2025. Випуск 1-2. С. 58-66. (<http://ed.pdatu.edu.ua/article/view/336280>) DOI:10.36742/2410-0919
13. Методичні вказівки до вивчення курсу «Основи аудиту» Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 97 с.
14. Методичні вказівки до вивчення курсу «Облік та аналіз ЗЕД ЧІ.» Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 111 с.

7.2 Допоміжні джерела

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: <https://document.vobu.ua/doc/3389>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: <https://document.vobu.ua/doc/3387>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: <https://document.vobu.ua/doc/3383>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: <https://document.vobu.ua/doc/3371>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». <https://document.vobu.ua/doc/3368>.
7. Подолянчук О. А. Організація обліку суб'єктами малого підприємництва. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5536>.
8. Меліхова Т, Синиця Ю., Рой Я. (2024). Удосконалення бухгалтерського обліку за національними стандартами та методики внутрішнього контролю з метою складання достовірної фінансової звітності малих підприємств та запобігання банкрутству. *REVIEW OF TRANSPORT ECONOMICS AND MANAGEMENT*, (10(26), 197–206.
9. Песцов-Світалка О. С, Більдій А. В. Актуальні питання підготовки фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва. Регіональна економіка та управління. 2019. Вип. 4 (26). С. 50–53.
10. Хоча Н. В. Перспективи вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств. Бізнес Інформ. 2018. № 3. С. 259–263. URL: https://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2018&abstract=2018_03_0&lang=ua&stqa=39.

- Собченко (Кінева) Т. С. Аналітична оцінка фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Регіональна економіка та управління. 2017. № 4 (17). С. 96–100.
- Банера Н. П., Гелей Л. О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. Науковий погляд: економіка та управління. 2021. № 1 (71). С. 55–62. URL: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-10>.
10. Белова І., Семенишена Н., Мельничук О. Генезис становлення облікової системи малих підприємств в Україні. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Вип. 1-2. С. 26–48. URL: <https://doi.org/10.35774/ibo.2019.01.015>.
11. Зоріна О.А., Петраковська О.В., Юрченко О.А. Фінансова та податкова звітність суб'єктів малого підприємництва. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 12 (247). С. 100-106 URL: <http://ndiime.org/wp-content/uploads/2022/02/12-2021-1.pdf>.
12. Маркус О., Сахару, М. (2020). Особливості організації обліку у суб'єктів малого підприємництва *Молодий вчений*, 10 (86), 223-228: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/305>.
13. Довбуш А.В., Давидовська Г.І. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні // Інноваційна економіка. 2020. № 5–6. С. 162–167.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://portal.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України
2. <http://www.sta.gov.ua/control/uk/index> - сайт Податкової служби України
3. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.
4. www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України.
5. Хмельницька міська рада. URL: <http://www.khmelnytsky.com/>
6. Хмельницька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.adm.km.ua/>
7. Хмельницька обласна рада. URL: <http://km-oblrada.gov.ua/>
8. Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.ounb.km.ua/>
9. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. URL: <http://www.univer.km.ua/>